

Łódź

CENA NUMERU
20 gr.

cena prenumeraty
w Łodzi

1 dod. ilustr. 4 zł.
Dla robotników 4 zł.
Odbiorcy, do domu 30 gr.
2 dostawa poczt. 6 zł.
Poza Łódź egz. 27 gr.

Należność pocztowa
opłacona ryczałtem.

Redakcja i Administ.

w ŁODZI

Al. Kościuszki 41

TELEFON 100-21

Konto P.K.O. 60594

Red. przyjmuje od 5—
Art. listów anonimowych
nie umieszcza się.

1932 r.

PRAD

Niedziela 10-go kwietnia

№ 99

Zmowa niemiecko-włoska

Niemcy i Włochy dążą w jedną trąbkę. Rewizja traktatów
zniesienie długów wojennych i reparacji.

Rzym, 9. 4.

Wielka rada faszystowska na swym drugim kwietniowym posiedzeniu przyjęła następującą rezolucję:

Wielka Rada faszystowska po zbadaniu międzynarodowego politycznego i gospodarczego położenia, zatwierdziła działalność włoskiego ministra spraw zagranicznych. Celem przewyciężenia kryzysu światowego którego przyczyn szukać należy raczej w momentach politycznych i moralnych, niż czysto gospo-

darczych rada uważa za konieczne:

1) uregulowanie problemu reparacji i międzypaństwowych długów wojennych przez wyrzucenie się pierwszych i anulowanie drugich.

2) usunięcie przeszkód dla międzynarodowej wymiany towarów, zanim handel nie zostanie zupełnie zduszony

3) uregulowanie stosunków w państwach naddunajskich i bałkańskich

4) rewizja w ramach Ligi Narodów tych

klausul traktatów pokojowych które stają się przyczynami niepokojów wśród narodów i noszą w sobie zarodek przyszłej wojny,

5) zaprzestanie w przyszłości zbyt częstego zwoływania konferencji międzynarodowych które ustawicznie budzą nowe nadzieje w narodach, a równocześnie przynoszą coraz to większe rozczarowania.

W końcu rada faszystowska zapowiada iż na październikowej sesji zajmie się kwestją stanowiska Włoch w Lidze Narodów

Sytuacja powodziowa w Polsce

Powódź w Wileńszczyźnie. Katastrofalne wody na Wołyniu

Od paru dni Wilno żyje pod znakiem powodzi. Codziennie wielkie tłumy gromadzą się nad Wilją i Wileńką przyglądając się jak wzbiera woda.

Wprawdzie narazie przybór wody nie przekroczył poziomu który miewała Wilja wielokrotnie, lecz wileńskie, pamiętając straszliwe skutki powodzi zeszłorocznej są szczególnie wrażliwe i zdradzają wielkie zdenerwowanie

W każdym razie mieszkańcy przybrzeżnych dzielnic czynią przygotowania do ewentualnej ewakuacji. Zresztą niektóre ulice jak Brzeg Antokolski, Pijarska i szereg domków od strony Soltaniszek musiały być ewakuowane

Posterunki policyjne czuwają nad brzegiem a w nocy z Zielonego Mostu i pałacu Tyszkiewicza rzeka oświetlona jest reflektorami.

Niestety nie popisał się magistrat wileński który po zeszłorocznej powodzi nie wzmocnił brzegów

Wprawdzie nawieziono kamieni i ziemi ale dziś woda znaczną część tej ziemi porwała przyczem spora ilość kamieni bezprodukcyjnie poszła na dno.

Zachodzi poważne niebezpieczeństwo że brzegi uszkodzone w roku zeszłym zostaną obecnie jeszcze bardziej nadwyrężone.

W szczególności zachodzi ta ewentualność przy ulicy Zygmuntowskiej i koło mostu Zwierzynieckiego.

Mostom narazie nie grozi nic. Gorzej przedstawia się sprawa na prowincji gdzie zalało szereg wsi i pozrywało wiele mostów

Natomiast wprost katastrofalnie rzecz się ma w Baranowieckim gdzie wielka burza z deszczem ulewnym zamieniła Szczerę i Hrywdę na olbrzymie burzliwe potoki które nie tylko zalały łąki i pola lecz porwały dziesiątki mostów i grobli czyniąc spustoszenia znaczniejsze niż w roku zeszłym

Zresztą ze strony Wilji można się spodziewać niespodzianek bo jeszcze lody na Naroczy nie ruszyły a jak wiadomo w roku zeszłym powódź osiągnęła swój punkt kulminacyjny właśnie dopiero z chwilą ruszenia lodów naroczańskich.

x x x

Niebezpieczeństwo powodzi z wyjątkiem Wołynia, minęło. Wisła przybiera wprawdzie ale bardzo nieznacznie, zaś dopływy Bugu, Narwi, Prutu, Popradu, Dniestru, Soły opadły. Jedynie groźnie przedstawia się sytuacja w dalszym ciągu na Wołyniu. Poziom wód na Horyniu, Stucz, Styrze, Ikwie i Turji stale wzrasta. Bardzo groźnie przedstawia się sytuacja na Niemnie. Kilkanaście wsi, w tem Druskieniki, są poważnie zagrożone. Została tam zarządzona ewakuacja. Szereg mostów na Horyniu została pozrywanych

Most kolejowy na szlaku Zdobunów—Stołpce poważnie uszkodzony. Komunikacja

z Rosją Sowiecką przerwana na czas nieokreślony. Most kolejowy pod Wielbownem na Horyniu pochylił się o 5 ctm. wskutek podmycia z obu stron i grozi runięciem. Ze względu na niebezpieczeństwo nie może być rozebrany przez saperów.

Gmina Sijanice została odcięta od reszty powiatu. Komunikacja kołowa i piesza przerwana. Pod Lutyniem został podmyty most, szosa rozpada się. Poziom wody na Styrze pod Łuckiem wynosił dziś o godz. 8 rano 5 mtr. 13 ctm. Most drogowy na Hnidawie w powiecie łuckim runął.

Władze zarządziły ewakuację we wszystkich miejscowościach zagrożonych powodzią

Komunikat

Sekcja akademików mieszkających stale w Łodzi, przy Związku Akademickich Kół Łódzian podaje do wiadomości, że dziś w niedzielę dn 10. IV. rb. godz. 12 w poł. odbędzie się zebranie sekcji połączone z referatem i sprawozdaniem z Zebrania Rady Delegatów Związku Akad. Kół Łódzian

W lokalu Macierzy Szkolnej Wólczańska 55

Ciągnięcie loterii państwowej

Premie po 4,000 zł. plus 250 zł. na n-ry

7342	21664	35449	43872	124011
------	-------	-------	-------	--------

3,000 zł. na nr 12650

45790	49492	42958	55435	58959	61862	64640
82745	85687	87391	88041	97867	103306	115696
118634	135406	141503	144258	157608		

po 2,000 zł. na n-ry

20824	21701	34146
48296	52776	
53063	62982	66030
67731	81400	86104
89256		
97917	105417	111084
114882	120211	122813
124559	126327	132820
135546	137002	142722
146527	148142	148327
150285	153661	154222
156238	156357	

po 1,000 zł. na n-ry

42	19826	25163
48296	52776	
53063	62982	66030
67731	81400	86104
89256		
97917	105417	111084
114882	120211	122813
124559	126327	132820
135546	137002	142722
146527	148142	148327
150285	153661	154222
156238	156357	

zo 500 zł. na n-ry

2018	2810	3299	5768
5845	6003	8891	9633
10102	11492	12939	14398
14651	15927	16401	16504
17037	19653	20063	
20200	24894	25153	29314
29964	30377	32592	
32492	32996	33333	33543
34190	35507	36385	
37477	37755	38593	40144
42668	42710	43330	
43545	43683	45998	46462
47035	47806	48563	
50247	51184	51721	53248
54017	54612	56805	
57812	60164	60867	61780
62899	67322	66546	
67929	70033	72632	74351
74545	75513	77259	
79256	79548	79756	81096
85346	87036	87737	
90644	93552	94118	97125
98186	98370	99701	
100445	101276	102047	102720
104754	104902		
106181	107233	109748	110235
111789	114329		
116898	118088	118397	122377
123170	123179		
124046	124901	126442	128080
128262	129062		
129072	126657	130357	130378
130380	130647		
131832	134629	135883	136468
136468	136549		
141886	143362	144429	145070
145609	145028		
149661	150043	153173	154743
154791	156640		
158476	158706	198951	

Afera b. wysokiego dygnitarza państwowego

Komisja rzeczoznawców bada zebrane podczas rewizji rzeczy

Sprawa inż. Ziemięwicza (Chmielna 60) pozostającego pod zarzutem kradzieży autografów i dokumentów ze zbiorów rapperswilskich jest przedmiotem dalszego śledztwa.

Celem ustalenia pochodzenia rzeczy wystawionych przez Ziemięwicza na licytację w Tow. Bibliofilów, Mazowiecka 11, opieczątowano je i przeniesiono do urzędu śledczego. Istnieje poszlaki, iż Ziemięwicz dokonał wie lu kradzieży z różnych muzeów.

Inżyniera Ziemięwicza podobno po prze słuchaniu zwolniono. W kilka godzin jednak potem zapadła ponownie decyzja aresztowania go do czasu wyświetlenia wszystkich okolicz ności sprawy.

Wczoraj w urzędzie śledczym zebrali się

zaproszeni rzeczoznawcy: prof. Muszkowski, dr. Rygiel, H. Wilder i dyr. zbiorów rappers wilskich, dr. Lewak, którzy mają przejrzeć wszystkie materiały, zabrane z mieszkania Ziemięwicza.

Narazie „zbieracz” amator, inż. Ziemię wicz przebywa w ogólnej celi aresztu urzędu śledczego, skąd przewieziony będzie w dniu dzisiejszym do więzienia śledczego przy ulicy Dzielnej.

Początkowo nie przyznawał się on do niczego posiedziawszy jednak przez dobę w areszcie, wyraża gotowość do złożenia ze znań.

Powrót marsz. Piłsudskiego

Skutkiem alarmów z Polski

W piątek o godz. 5 pp. nadeszła do War szawy depesza z Londynu agencji Reutera, że pan marszałek Piłsudski opuścił Heluan i wy jechał do Polski, przyczem w drodze powrot nej zamierza odwiedzić Bukareszt i Londyn.

PAT. natomiast w sprawie tej donosi: Wiadomość podana przez jedną z agencji zagranicznych o wyjeździe marszałka Piłsud skiego z Heluanu do Londynu nie potwier dza się.

Z innych źródeł otrzymujemy wiadomość iż marsz. J. Piłsudski opuścił Heluan les bains w d. 8 bm. zamierzając jechać wprost do War szawy. Możliwe jest iż w drodze powrotnej marsz. Piłsudski zatrzyma się na krótki czas w Bukareszcie. Najbliższa konferencja b. pre mjerów rządów pomajowych ma się odbyć w Spale z udziałem marsz. Piłsudskiego.

Włcze doły

(a) Ostatnie ulewne dżdżycze spowodowało zniszczenie dróg nie tylko na terenie województwa gdzie na poszczególnych odcin kach z powodu zupełnego zniszczenia na po wierzchni szosy wstrzymywano komunikację autobusową i kołową lecz również na terenie Łodzi.

Oto w dniu wczorajszym na Al. Ko ściuszki przed domem Nr. 7 utworzył się po każdym rozmiarów lej w który zapadały się kamienie bruku.

Lej ten głębokości 1,5 metra rozmiarów około 4 metr. utworzył się na szczęście poza torsem tramwajowym w przeciwnym bowiem razie nastąpiłaby również przerwa w ruchu kołowym.

Brudne ręce

W książkach dla dzieci czyta się zwykle że czystość prowadzi do dobrobytu.

W każdej regule jest wyjątek.

Zmarły ostatnio tragicznie „Król Kodak” Eastmann pozostałby, może, całe życie skrom nym urzędnikiem bankowym; gdyby nie... bru dne ręce.

Był on namiętnym fotografem amatorem i z tego powodu zjawiał się stale w banku z dłońmi, noszącymi ślady kwasów, chemicz nych odczynników, farby i t. p.

Jeden z kolegów poskarżył się dyrekto rowi na „brudasa”.

Dyrektor banku wezwał urzędnika i po wiedział surowo:

— Eastmann, niech pan spojrzy na pańskie ręce.

— Fotografuję w wolnych od zajęć chwi lach, panie dyrektorze, i stąd wygląd moich rąk.

— U nas w banku nie może pan praco

Gdzie się podział śmiech

Ucieczka tego miłego towarzysza

Łódź nie umie się śmiać, ba! nie posia da nawet umiejętności uśmiechania się.

Śmieją się ponoć gdzieś nawet konie, uśmiechają się mummie (egipskie) w gablotach muzealnych, śmieją się place ulice... ba, na wet żony do mężów.

A jak kto kiedyś się roześmieje na wi dok radosnej iskiejki życia, to patrzą na nie tak, jak się patrzy na człowieka który się ro ześmiał nad katafalkiem, obstarpieniem przez

Nawet w radosnych chwilach szczęśliwej miłości — on ma wyraz twarzy człowieka który ręką pochwycił w trawie żmiję... a ona ma twarz obrażonej hrabiny, którą za chwilę ma sciać na gilotynie krwawej rewolucji — kat Simon.

Zenią się ludzie u nas z powagą godniej szą lepszej sprawy, rodzą się z płaczem, cha dzają w idjotycznym tumanie własnej powagi ba!... nawet umrzeć nie potrafią na wesoło. Biada temu, kto się uśmiechnie, bądź spróbuje iskiejkę radości wnieść do domu, które jest jak krematorium.

Okrzyczą go za warjata.

Nie wolno być wesołym w słowie, uczy nkach, ba! nawet w rysunku.

Karykatura... najrzadsza i najbardziej ce niona umiejętność wśród gałęzi sztuki praw dziwej — nienawidzoną jest u nas jak zaraza.

Karykaturzyście wolno rysować jedynie siebie samego — nikogo więcej.

Narysował taki biedaczyna kogo, kto miał bardzo twarz wyrazistą...

Awantura!

wać z takimi rękami. Ma pan, więc do wy boru: posadę lub fotografowanie dla przyjem ności.

Eastmann wahał się, ale niedługo. Czuł, że nie wyżyje bez swojej fotografii. Podzie kował więc za posadę w banku.

Tak zaczęła się karjera „fotograficzna” wielkiego Kodaka.

Dlaczego? — No bo ten X to bardzo szanowna persona którą mógłby tylko malować Matejko.

Matejko zaś nie spojrzałby nawet na ta ki twór z brzuchem jak antałek — bo gość ten do żadnego z królów ni senatorów nie był podobny i wogóle nadawał się tylko do — karykatury.

Tak... ale u nas nie wolno

Narysujesz człowieka... niewiasę jakąś łagodną szanowną, dasz jej w rączkę godło władzy niewieściej — miotłę, a babsko pars ka jak rumak andulazyjski i nie odklania się.

Dlaczego?

Bo ją mógł tylko malować Żmurko albo Siemiradzki jako frywolną Fryne.

Rysowali karykaturzyści w państwach rządzonych dyktatorsko monarchów i kancle rzy, a cesarz Wilhelm II zaśmiewał się do rozpuku z swych karykatur w „Simplicissimu”.

Mikołaj II kazał sobie specjalnie przygo tować serwis prasowy ze swymi karykatura mi, które później bawiły cały dwór w Cars kim Siole.

Ojciec święty Pius XI przyjmuje z mi łym uśmiechem wdzięczności album swych karykatur, ofiarowany przez artystę L. Renan da.

Wielki gentleman w koronie Edward VII doradza podsuwać pomysły do karykatur rysownikowi w Marienbadzie.

W Ameryce karykaturzysta jest pierw szą osobą w redakcjach.

Tak!

Ale u nas nie wolno! — bo się obraża skołtuniale tyki. prowincjonalne wielkości, Łódzkie Buddy zapatrzone są w swój pepek, myślą że to środek świata...

Dzien. Wileń.

Brześć się mści

Padły przed kilku laty z ust przywódcy obozu sanacyjnego pod adresem tej części społeczeństwa, która uporczywie obstawała za utrzymaniem jaknajściślejszych więzów przyjaźni z Francją, obelżywe słowa o obcych agenturach w Polsce. Były to czasy dobrej konjunktury, czasy „radosnej twórczości” w gospodarstwie i w polityce.

Ale czasy się zmieniły. Przyszła bieda, a „gdy bieda, to do żyda”. Obóz sanacyjny utrzymuje dzisiaj w Paryżu swego stałego agenta finansowego, którego zadaniem jest za bieganie o kredyty. Jest nim rządowy senator Targowski, któremu się płaci bajeczną pensję. Do Paryża jeżdżą Górecy. Becki, Koce i Zawadzcy i pukają tam o pieniądze. — Ale bezskutecznie. We Francji bowiem rosną nastroje wrogie Polsce, które grożą nam zamrożeniem uczuć przyjaźni francuskiej.

Ale, powie ten czy ów sanator, to tylko endecy takie rozgłaszają posępne wieści o osłabieniu pozycji państwa polskiego i prestiżu Polski zagranicą, szczególnie we Francji. Endecy czynią to z nienawiści do marszałkowego reżimu itd.

Żle byłoby, gdyby istotnie tylko opozycja biła dzisiaj na alarm. Jednakże, chwala Bogu, obecnie także nawet niektóre pazety sanacyjne zaczynają rozumieć skutki, wywołane zagranicą przez nasz sanacyjny system rządzenia. Taki „Dziennik Poznański”, jedno z najbardziej służalczo oddanych sanacji pism (wiadomo — pożyczka z Banku Gosp. Kraj.) pisał w tych dniach w związku z wywiadem o stosunkach polsko-francuskich deputowane go Pfeiffera:

— „Znane nam jest powtarzane oddawna wśród lewicowych sfer francuskich hasło: pas un sou pour la Pologne de Piłsudski (ani grosza dla Polski Piłsudskiego). — Siły tego hasła nie możemy lekceważyć”.

Drugie sanacyjne pismo, mianowicie krowski „Czas” jest również poważnie zaniepokojony nastrojami francuskimi. Przytacza artykuł Rosenfelda, zamieszczony w organie socjalistów francuskich „Populaire”, który bardzo energicznie występuje przeciwko udzielaniu jakichkolwiek pożyczek Polsce, dopóki trwać będą rządy sanacyjne. Przytem zwraca uwagę na finansową gospodarkę sanacyjną i przestrzega opinię francuską przed udzielaniem kredytów Polsce, których demokracja polska, objawszy rządy po upadku dyktatury, nie zechce uznać. Z powodu takiej właśnie na gonki gazet francuskich na Polskę rząd Francji nie udzielił firmie Schneider & Creuzot pożyczki dla Polski (druga rata pożyczki kolejowej).

Niewątpliwie uznać trzeba za objaw pomysłny — pisze „Lech” — że części sanacji spada dziś bielmo z oczu, że i w tym obozie zaczynają się orientować, iż „mocarstwowa” polityka sanacji olbrzymimi krokami prowadzi do odosobnienia Polski na terenie międzynarodowym.

Jest to jednym z głównych niebezpieczeństw, które ściągnął na Polskę obóz pomajowy. Sam ten fakt jest równoznaczny z nieodzowną potrzebą likwidacji czemprędzej obecnego systemu rządów w

Polsce. Trzeba ratować państwo, a sanacja trzymając się kurczowo władzy ratuje tylko siebie i tłumaczy się obłudnie, że niktby lepiej Polskę dziś rządzić nie potrafił, jak ona. Społeczeństwo myśli o tem zupełnie inaczej.

Jeszcze jeden podatek

Ministerstwo zatwierdziło podatek od elektryczności na rzecz miasta

(a) Ustawa o prowadzeniu opłat na rzecz Skarbu Państwa od zużycia energii elektrycznej równocześnie przewidziała dodatek na rzecz samorządu

W związku z tem rada miejska powzięła przed kilku tygodniami uchwałę o pobieranie na rzecz miasta dodatku do państwowego podatku od zużycia energii elektrycznej dla celów oświetleniowych.

Jak się dowiadujemy obecnie Ministerstwo Spraw Wewn. zatwierdziło uchwałę rady miejskiej w kwestji pobierania dodatku komunalnego od państwowego podatku od elektryczności z zastrzeżeniem że podatek ten po pobieraniu będzie od wszystkich bez wyjątku

abonentów elektrowni bez względu na ilość zajmowanych mieszkań oraz ilość punktów świetlnych.

Należy zaznaczyć że w związku z powyższem Ministerstwo uchyliło postanowienie rady miejskiej która uchwaliła niepobierać podatku tego do mieszkań 1 i 2 izbowych

W związku z tem do rachunków doliczany będzie do sumy ogólnej należności za zużycie dla oświetlenia prąd elektryczny podatek państwowy w sumie 10 proc. i dodatek na rzecz miasta w wysokości 2,5 czyli łącznie 12,5 procent

NA MARGINESIE

Armja Ligi Narodów

Zwierzęta uznały po głębszej rozprawie, że jest to system wadliwy jeżeli Liga ma władzę a niema egzekutywy. Zbroić Ligę pa alarmie, gdy już zaczęło się pranie? Liga powinna mieć armję na każde zawołanie!

Taki był powszechny sąd — więc aby naprawić ten błąd, i celem utrzymania ładu stworzono dla Ligi brygadę, złożoną z tych wszystkich zwierząt, które do Ligi należą. A więc pies, kot, lew, miś, lis, wilk, słoń, ryś i sami inni tacy wypróbowani wojacy.

Niebawem zdarzył się taki incydent, że państwa któregoś prezydent wypowiedział sąsiadowi wojnę rzucił mu rękawicę, i mnogie zastępy zbrojne posłał na jego granicę.

Zanim zaczęli w krwi brodzić, Liga ich chciała pogodzić, Lecz, widząc że oba narody dążą do wojny a nie do zgody, zawołała: stop, swołoczy! albo moja armja wkroczy! A gdy nie usłuchali do trzech razy, Liga wydała rozkazy do swoich żołnierzy, aby brać za kark kogo należy,

Ta cała akcja wzięta w łeb. Powody? Armja nie mogła dojść do zgody, który to jest ten kiep co wojnę wywołać się stara, a kto to jest jego ofiara.

Powstała kłótnia tedy, ale to było pół biedy — gorsze się stało nieszczęście

Humor

SKROMNY.

— Wuj pana jest ciężko chory. Niech pan będzie na wszystko przygotowany.
— No, nie na wszystko, są jeszcze inni spadkobiercy.

WYMAGAJĄCY SUBLOKATOR.

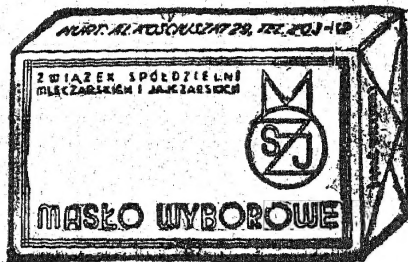
— Pokój mi się podoba, ale pod tapetą mi są pluskwy.
— Co takiego? Przecież pan pod tapetą mi spać nie będzie.

PRYZWYCZAJENI.

— Człowieku, siedź cicho, jeszcze pójdziesz pod dozór.
— Fraszką, bracie. Jestem od 6 lat znaty, tom się już do tego przyzwyczaił.

PODROZ POSŁUBNA.

Patrz tylko Edziu, jak te fałszywe zawose na nowo się całują!
Nonsens! Brzeczcie to zawose inna fałszywa!

gdy w ruch puszczono i pięście poczęło rozbijać sobie głowy, przyszło do krwawej awantury, aż z całej armji Ligowej zostały ogony i pazury. tak to ten zwierząt związek że spełnił swój obowiązek, bo choć uczciwie poczynił, ale tragicznym był finał.

POTRZEBNI

2 zecerzy ręczni

Wiadomość w adm. „Prądu”,

Zmiany w Hiszpanii

Dziesięć miesięcy wystarczyło liderom republikańskiej Hiszpanii, aby przekształcić ją z damy pełnej grandeezy w rozwydrzoną Carmencitę, potrząsającą kastetami i wymachującą nożem kuchennym. Dużo wprowadzono innowacji nie zawsze szczęśliwych w pomysłach, zniszczono mnóstwo zabytków starożytnej sztuki kościelnej a stylowe klasztory oddano do użytku towarzyszącym republika-
nom Zakłócono spokój nawet nieboszczykom, spoczywającym w cmentarzach nych ogrodach Mianowicie — rząd nowej Hiszpanii wprowadził sekularyzację cmentarzy powołując się na ustawę o rozłączeniu Kościoła od państwa.

Przed rewolucją wszystkie cmentarze w Hiszpanii były katolickie i tylko katolicy mogli tam być chowani. W większych miastach znajdowały się także pomniejsze cmentarze, przeznaczone dla wyznawców innych wierzeń. Obecnie na hiszpańskich cmentarzach spoczywać będą ramie przy ramieniu katolicy, żydzi, protestanci, mormoni i bez wyznaniowcy.

Nieboszczycy mają być zrównani w prawach tak samo jak ludzie żywi.

Druga ustawa dotyczy handlu starożytnościami. Hiszpania słynęła ze swoich antyków. Można tam było nabyć za pieniądze bezcenne obrazy i rzeźby, to też do Madrytu i Sewilli ciągnęły pielgrzymki zbieraczy ze wszystkich stron świata. Po wybuchu rewolucji spłądowano tyle kościołów, że najcenniejsze okazy ze sztuki staro-hiszpańskiej zaczęły przechodzić z rąk do rąk sprzedawano je cudzoziemcom, którzy wywozili je zagranicę. Wydano tedy zakaz wywozu pamiątek narodowych mających więcej niż sto lat istnienia, nie wolno także nabywać takich wycieków na rynkach krajowych o ile się nie posiada pozwolenia od „pierwszego prezydenta” danej prowincji. Skutek jest taki, że większość antykwarni świeci pustką. Nawet fałszywe fikatki stały się rzadkością, gdyż kupcy obawiają się wystawiać je na sprzedaż w przewidywanym, że niekompetentni „prezydentowie” uwierzą w ich autentyczności i zarekwirują „narodową pamiatkę” dla muzeów. W ostatnich miesiącach Hiszpania została zarzucona nowoczesnymi metalowymi sprzętami pochodzenia niemieckiego. Dyrektor szkoły rzemieślniczej w Madrycie pociąg nie posiada się z radości, gdyż jak twierdzi — „gdy znikną z rynku starożytności meble będziemy mogli zająć się produkowaniem sprzętów nowoczesnych”.

Korespondent konserwatywnego „Lokal Anzeiger” opowiada, że nie tylko zmienił się charakter typowych antykwarni hiszpańskich — publiczność również jest inna. Ludzie bogaci przestali kupować gdyż nie są pewni co ich spotka jutro; klasa średnia dotknięta jest kryzysem; — jedynie robotnicy mają pieniądze. Rząd republikański, chcąc zjednać sobie obywateli, podwyższył w niektórych ośrodkach rolniczych pensje o dwieście procent, w innych gałęziach przemysłu podwyższono je pięciokrotnie. Robotnik rolny, który dawniej zarabiał jednego peseta i 25 centów otrzymuje teraz blisko siedem pesetów. W plantacjach oliwek panują operetkowe stosunki. Bardziej tchórzliwi ziemianie proponują „braciom proletariuszom” fantastyczne warunki. Ktoś naprz. zgodził się oddać połowę plonów robotnikom poto, by odkupić cały zbiór po cenie giełdowej.

Oczywiście takie stosunki są czemś przejściowym. Zdemoralizowani robotnicy upajają się hasłem: jaknajwięcej pieniędzy jak najmniej wysiłku. Narazie jednak stanowią oni najbogatszą część ludności i chętnie wydają pieniądze nabywając rzeczy zbytkowne bez których się dawniej obchodzili.

Studenci z obozu republikańskiego założyli teatr eksperymentalny dla robotników

lecz okazało się że największym powodzeniem cieszą się farsy i kabarety.

Zewnętrzny wygląd miast zmienił się o tyle, że zamiast policjantów widzi się na ulicach olbrzymów z gwardji „de usalto”, zmo-bilizowanych gwoili utrzymania porządku i ukrócenia swawoli gawiedzi Zbrojni w gumowe pałki przenoszą się z miejsca na miejsce w strażackich wozach zwiastując swe przybycie biciem w dzwon.

Zważywszy iż dekret ministra wojny zredukował liczbę wojskowych, wielu emerytów przerzuciło się do innych zawodów. Wielkim powodzeniem cieszy się zawód nauczycielski. Kandydatów jest mnóstwo. Rekrutują się oni z pośród najrozmaitszych warstw. Z wykształceniem bywa różnie. Niedawno na sklepie fryzjerskim w Madrycie ukazał się charakterystyczny napis.

— Chwilowo zamknięty Właściciel składa egzamin nauczycielski.

Turystę podróżującego po „nowej” Hiszpanii uderza wielka ilość ogłoszeń o wolnych

mieszkaniach. Mnóstwo osób opuszcza granice socjalistycznej republiki. Opustoszały pałace i luksusowe apartamenty. Spadły ceny większych mieszkań. W Hiszpanii komorne było zawsze dość przystępne — w Madrycie naprz. można było z łatwością znaleźć mieszkanie złożone z sześciu pokoi, za cenę 350 peset, bez odstępnego obecnie zaś potaniały komfortowe pomieszczenia.

Jedną z najmniej udanych ustaw jest nowa ustawa łowiecka, oddająca „ludowi” olbrzymie tereny na których odbywały się ongiś wielkie „chasses á courre”.

Hiszpania była rajem myśliwych jednak że zwierzyzna była tak ochraniająca, że niktby się nie odważył polować w miesiącach ochronnych. W niektórych okolicach tylko raz do roku urządzano wielkie polowania, nie brak bowiem było w Hiszpanii wspaniałych terenów, obfitujących w zwierzynę. Dzisiaj wszystko stoi otworem dla ludu, łowczy sze myśliwi tępią zwierzynę z zapalem godnym lepszej sprawy, nie licząc się zgoła z takimi przesadami, jak czas ochronny i t. p. Można więc z góry przewidzieć, że nieza-długo nie będzie na co polować w czerwonej Hiszpanii, bo czworonogi zostaną wytepi-one co do jednego.

—o—

Olbrzymia tama w Indjach umożliwi życie 4 milionów ludzi

Prasa — i nie tylko angielska — nazywa to dzieło ósmym cudem świata.

Jest to bowiem naprawdę największy system irygacyjny, stworzony ręką ludzką na świecie.

Powstał on wielomilionowym kosztem i staraniem Anglików w Indjach. W tych samych Indjach, które burzą się obecnie przeciwko rządowi angielskiemu. Ale... to już sprawa całkowicie inna.

Dnia 13 stycznia r. b. otworzył wicekról Indji tamę Lorda Lloyda w miejscowości Sukkur w prow. bombajskiej.

Tama ta zamyka cały system kanałów. Dzięki tym kanałom będzie można nawodnić cały okręg Sind.

Plan stworzenia wielkiej tamy na rzece Indus powziął jeszcze w r. 1846 płk. Scott. — Jednakowoż plany te czekały długo na realizację i dopiero w roku 1920 przystąpiono do budowy pierwszych kanałów. W r. 1923 zatwierdzono projekt budowy kanałów i wielkiej tamy na rzece Indus.

Prowincja Sind jest tej wielkości, co cała Anglja, ale cierpi na stały brak wody. Woda jest tam kwestją życia i śmierci dla ludności, która liczy blisko 4 miliony. Rzeką Indus przecinająca prowincję Sind od północy na południe na przestrzeni 700 km. płynie po skrajnej wyniosłości. Tłumaczy się to tem, że prowincja Sind jest równiną aluwialną, z której część północna leży zaledwie na 65 m. ponad poziom morza.

Dzięki tej okoliczności, że rzeka Indus płynie po pewnego rodzaju wyniosłości, rolnicy radzili sobie w ten sposób, że odprowadzali od rzeki Indus kanały, które dzięki spadkowi terenu donosiły wodę dosyć daleko.

Wszystko to jednak było zależne od poziomu rzeki Indus. To też rolnicy prowincji Sind wyczekiwali z niecierpliwością okresu tania śniegów w górach himalajskich.

Dziś wszystkie te prymitywne środki zostały zastąpione nowoczesnymi systemami kanałów i wielką tamą, nazwaną tamą Lorda Lloyda, b. gubernatora Bombaju, który przysłał się najwięcej temu dziełu.

Tama ma długości 1,700 m. i składa się z 66 łukowatych sprzęgieł.

Zbudowana z wapienia posiada na górze drogę samochodową oraz specjalne hale, w której znajdują się maszyny dla podnoszenia i spuszczenia stalowych zaworów. ważą-

cych każdy po 50 tonn. Dzięki tym zawopom zbiera się w okresie bezdeszczowym woda, którą rozdziela się następnie specjalnymi pom-pami na rozmaite kanały.

Olbrzymi system irygacyjny pokrywa 8 milionów akrów przestrzeni, na których rośnie zboże, bawełna, ryż i trzcina cukrowa. — Wartość tych plodów ocenia się na 30 milionów funtów szterlingów rocznie.

Równocześnie z budową tamy przystąpili Anglicy do budowy sieci kolejowej, która ma połączyć tamę z innymi częściami kraju.

Na głównym kanale t. zw. Kanale Lloyda ustawiono moc kranów i żoraw.

Przez kanał mogą przejść okręty wielkości tej, jakie przechodzą przez Kanał Sueski.

Koszta budowy tamy Lloyda oceniane są na 3.800.000 funtów szterlingów, a kanałów na 8.440.000 funtów szterlingów, łącznie około pół miljardu złotych.

Najdziwniejsza jest komunikacja kanałowa.

Głównych kanałów jest 7 i kilkaset mniejszych. Oczywiście, owe mniejsze mają za zadanie rozprowadzać wodę w najdalsze i najbardziej trudne części kraju.

Kanały główne liczą 1000 km. długości, boczne 5000 km. Przeciętnie może główny kanał nawodnić bez wysiłku 120.000 hektarów ziemi.

Miedzy innymi, udało się — przerząć kanałem pustynię Tharr w prow. Radżputana, dzięki czemu stanie się także i komunikacja łatwiejsza między prowincjami, w po-środku których leżała dawniej owa pustynia.

Niektóre zawory w tamach są w swoim rodzaju arcydziełem nie tylko pomysłowości, ale i z powodu wykonania. Liczą one przeciętnie na wagę po 50.000 kg. i sprowadzane były aż z Anglii. Łatwo sobie wyobrazić, ile to trudu było z samym tylko ich załadowaniem i transportem.

DOBRCZE ZROZUMIAŁ

Lekarz: — No teraz to już pozwalam panu napić się od czasu do czasu kieliszek wódki.

Racjent: — Ale jak pan myśli panie doktorze, co pół godziny, czy co kwadrans?

Rozmaitości

ze świata

Sensacja Anglii

Londyn przeżywa wielką sensację, skandal raczej, w którym, poza figurą oskarżonego sześćdziesięcioletniego pastora Harolda-Francis Davidsona, występuje 18-letnia, przesłana dziewczyna Barbara Harris, która od dwóch lat samopas, lub w towarzystwie różnych mężczyzn, od boksera do owego sędziwego pastora włącznie, zwiedzała nie tylko historyczne zabytki Londynu, ile różne spelunki i lokale...

Pastor Davidson, mający za sobą trzydzieści kilka lat duszpasterstwa, a nawet probostwo w arystokratycznym kościele londyńskim, i który był ostatnio rektorem małego kościółka w Stiffkey, w hrabstwie Norfolk, stanął parę dni temu przed Sądem Konsystorskim, oskarżony przez biskupa swojej diecezji o następujące przewinienia:

„O amoralny związek z pewną kobietą od września 1921 r. do listopada 1931 r.”

„O narzucanie się i robienie nieprzyzwoitych propozycji kelnerkom w dwóch londyńskich kawiarniach”.

„O objęcie w sali ogólnej w chińskiej restauracji jakiejś młodej kobiety dwunastego listopada 1931 r.”

„O obcowanie w ciągu ostatnich pięciu lat z kobietami lekkiego prowadzenia w ce-

lach niemoralnych”.

„O zaczepianie i molestowanie różnych młodych dziewcząt w tychże celach”.

Sprawa ta ma potrwać miesiąc, a już teraz sprawozdania z sali sądu i komentarze obfitują w tak drastyczne i cyniczne szczegóły, że powtórzyć je na łamach polskiego piśmiennictwa — nie podobna... Wszędzie indziej, na całym świecie, sprawa tego rodzaju byłaby prowadzona przy zamkniętych i to bardzo szczelnie — drzwiach, ale nie tu, w tej Anglii znanej skądinąd ze swojej śmiesznej prudencji... Czołowe artykuły, 2 — 3 stronice wszystkich bez wyjątku pism są poświęcone sprawie tego człowieka. Cenzura, która często bez właściwego powodu konfiskuje książki, jakoby szerzące zepsucie, nie zabiera wcale głosu w tej sprawie...

Podobnie paradoksalnych zjawisk nie obserwuje się nigdzie indziej, prócz w tej dziwnej Anglii...

Narazie, londyńskie pisma rozchwytywane są, jak przed kryzysem, a ostatnio młoda i niewdzięczna przyjaciółka pastora Davidsona, Barbara Harris, pod względem popularności pobiła wszelkie światowe rekordy...

Tęsknota za wojną

Coraz więcej konfliktów i zatargów mać światem. Cały świat cywilizowany jest na stopie wojennej.

Narazie jest to wojna bez rozlewu krwi, wojna celna. Nikt, za Boga, nie chce u drugiego nic kupić, ale zato każdy pragnie sprzedać, bo wszyscy produkują za wiele.

Wszystkie państwa otoczyły się murami celnymi. Idzie o ratowanie własnego przemysłu każdego państwa.

Jedno walczy w obronie przemysłu za mało rozwiniętego, drugie — pragnie utrzymać za wszelką cenę swój przemysł rozwinięty wysoko. To są przyczyny wojny celnej, która rozgorzała dziś w Europie, jak nigdy jeszcze w nowoczesnej erze.

Mamy także wojenki o rynki zbytu. W imię tego nasta Anglia gnębi ojczyznę Gandhiego, oświadcza głośno i dumnie, że czy to dla dobra Hindusów. Nie o co innego chodzi w wojnie chińsko-japońskiej. Stany Zjednoczone niezmiennie deklamują wciąż jeszcze o pacyfizmie i o tym, jak potępia wszelki zatarg zbrojny, co jej nie przeszkadza wysyłać swych nowoczesnie wyposażonych okrętów na wody Oceanu Spokojnego, gdzie patrolują gotowe w każdej chwili do morderczych działań, aby utrzymać rynek zbytu dla towarów amerykańskich fabryk.

Ale nie to jest w tej chwili dla nas najważniejsze. Bardziej ciekawym zjawiskiem jest to, że się w całym świecie cywilizowa-

nym nikt tem bliskiem niebezpieczeństwem wojny nie martwi.

Duża część ludzi jest wprawdzie obojętna na wszystko, niema czasu, zajęta przymieraniem z głodu — to bezrobotni nędzarze i nieszczęśliwcy.

Inni nie martwią się wojennym niebezpieczeństwem, bo poza swymi osobistymi sprawami nic więcej nigdy nie widzą. Ale niestety jest dużo takich, których to niebezpieczeństwo cieszy. Jest coraz więcej takich, nawet wśród nas, którzy zacieraają z tego powodu ręce. Wojna — mówią — to wspaniała rzecz!

To wymarzony konsument dla artykułów pierwszej i ostatniej potrzeby! To środek uniwersalny na kryzys! To radykalny sposób na zabicie hydry bezrobocia. Jak wojna wybuchnie to fabryki ruszą pełną parą, zbyt na towar wzrośnie, nadmiar ludzi nie będzie! — Wojna to byłby ratunek!

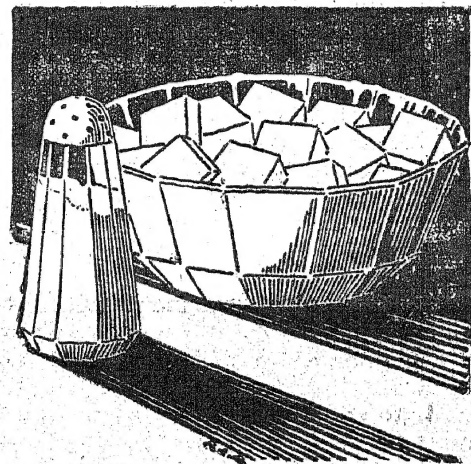
Czy nie słyszy się takich rozumowań?

Prawie jedenaście milionów zabitych, dziesięć milionów sierot po poległych pięć milionów wdów po poległych, oto co przyniosła wielka wojna światowa zakończona przed trzynastu laty. A dalej: trzy państwa europejskie biorące udział w wojnie światowej jako koalicji (Francja, Anglia i Włochy) obliczają swe materialne straty wojenne w przybliżeniu na: 55 miliardów

Weźmy tylko te gospodarcze szkody, jakie wojna ostatnia wyrządziła wspomnianym

trzem państwom i wyrachujmy sobie, za te 550 miliardów można by każdemu obywatelowi z tych państw wybudować domek z ogrodem. A to wszystko wojna pożarła.

Nie! Pomyśl, że można przez wojnę poznać światowego kryzysu gospodarczego, jest nie tylko głupi, ale szaleńczy. Ale jakże ciężko musi się dziać ludziom, jeżeli w takich szaleńczych pomysłach chcą widzieć ratunek

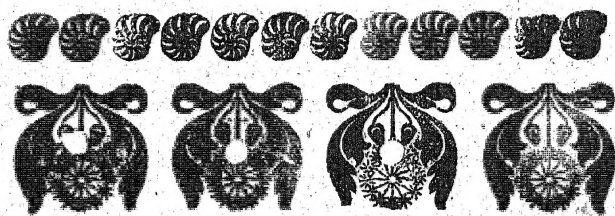

*Szczypta soli -
szczypta cukru*

to najlepsza przyprawa.

Przyprawa taka podnosi znakomicie smak potraw, czyniąc zbędnym używanie przypraw korzennych.

Szczypta cukru, dodana podczas gotowania do wszystkich prawie potraw, jarzyn: zielonego groszku, fasolki, marchwi, szpinaku, kalafiorów, kartofli, brukselki, kapusty i pomidorów, do potraw mięsnych, ryb, kiszek, kaszek, zup z płatków owsianych, jak również innych zup, nadaje każdej z tych potraw właściwy jej smak, podnosząc u nich jej wartość odżywczą.

UZASADNIONE PYTANIE.

— Jeżeli mnie nie wysłuchasz, już żadnej innej kochać nie będę.

— A jeżeli cię wysłucham?

Z PAMIĘTNIKA HRABIANKI

...Gdy tylko dowiedziałam się, że ma być tu i kilka majątków, zakochałam się w nim natychmiast.

Dziwny... zbieg okoliczności.

Pismo „Strażnica Harcerska” zwraca uwagę na dziwny... zbieg okoliczności. Oto od szeregu miesięcy trwa już w prasie sanacyjnej kampania przeciwko młodzieży akademickiej i autonomii uniwersyteckiej. Towarzyszy tej kampanii zawieszenie profesorów, cieszących się powszechnym szacunkiem, poniesienie autorytetu Senatów akademickich itd.

— „Próżno byśmy dziś szukali wytłumaczenia całej akcji, ale zwracamy uwagę dróh na dziwny zbieg okoliczności, jaki zachodzi między akcją przeciw Uniwersytetom, a pewnem wydawnictwem z r. 1807, ujmującym najrozmaitsze dziedziny życia, a także i życie uniwersyteckie. My ślemy tu mianowicie o t. zw. „Protokółach Mędrców Syjonu”, które mają być pono programem działania żydostwa, zmierzającego do opanowania władzy nad światem. Wobec protokole 16 czytamy (tu zdumieniu własnemu) dosłownie taką in-

strukcję:

Unieszkodliwienie uniwersytetów. — Aby zniszczyć wszelkie siły zbiorowe, oprócz naszej (żydowskiej), unieszkodliwiwy pierwszy słoپی zbiorowości czyli uniwersytety; przekształcimy je w kierunku nowym. Dyrektorzy ich i profesorowie będą przygotowani do do zawodu swego przy pomocy tajnych szczegółowych programów działania, do których nie będą mogli odstępować bezkarnie. Profesorowie będą mianowani ze szczególną oględnością i w zupełności zależni od rządu.” —

Cokolwiek sądzić można o „Protokółach” nie ulegna wątpliwości, że taka zbieżność metod pośtepowania daje do myślenia i szukać każe istotnych pobudek działania.

Niezwykły pomysł kolei angielskich

„Great Western Railway” jedna z linii kolejowych angielskich posiada najwidoczniej bardzo rozwinęty zmysł psychologiczny, gdyż zyskała wrodzone każdemu człowiekowi zamiłowanie do niespodzianki, do przeżycia czegoś nieoczekiwanego.

Oto na kilka dni przed świętami ukazały się następujące obwieszczenia:

„Rozkoszą życia jest zmiana. Oto coś nowego! Tajemniczy ekspres odejdzie o 10 min 35 rano. Cel: nieznany. Najlepszy sposób spędzenia świąt. Podróż o tajemniczym celu!”

Dyrekcja kolejowa nie zawiodła się na swym pomysle.

Na godzinę przed odejściem tajemniczego ekspresu peron dworca wycieczkowego Farringdown w Londynie przepchany był ludźmi.

Byli to przeważnie młodzi ludzie. Wszyscy ci, których nęci przygoda; wszyscy spragnieni jakiejś odmiany, wyrwania się z szablony życia, tęskniący do niespodzianki.

Cieszyła ich myśl, że jadą w podróż której cel spowity jest w mgłę tajemniczości.

Na dworcu powstały zakłady, tak ulubione przez Anglików: stawiano na rozmaite miejscowości.

Miasto, które się zapadło Katastrofa podziemna

Jak już w telegramach donosiliśmy, w górach Lepińskich (środek Apenniny), zapadła się cała ulica górskiego miasteczka San Stefano wskutek pęknięcia skorupy ziemskiej. Dziś możemy podać naszym czytelnikom szczegółowe dane tej katastrofy, która dzięki szybkiej interwencji władz nie pociągnęła za sobą ofiar w ludziach a straty wynoszą pół miliona lirów.

W odległości 15 kilometrów od Frosino na stolicy całej prowincji, na wyniosłej górze rozłożyło się małe miasteczko. Liczy ono kilkanaście wieków, a wygląda zdaleka jakby gniazdo jaskółcze przylepione do skały. Ludność rolnicza i pracowita zamieszkiwała skromne budowle. Nazywa się to osiedle ludzkie Villa San Stefano. Jeżeli weźmiemy pod uwagę pracowitość ludu włoskiego — to ci rolnicy z Villa San Stefano mogą posłużyć za wzór ludzi, którzy w pocie czoła musieli zdobywać kawałek chleba dla siebie i dla swoich rodzin.

Uprawiali role, tj. małe kawałeczki ogrodów, urządzonych na skalach dzięki temu, że na plecach nosili kosze z ziemią z odległej doliny, a później wodę do podlewania jarzyn

i winnic. Trudnili się więc rolnictwem w rzywnictwem i pasterstwem. A tymczasem w podziemiach Villa San Stefano, jak się dziś okazało, woda wyżarła wielkie koryto, a później przyniosła się w inne miejsce.

Kiedy więc podziemne strumienie wyrwały koryto pod miasteczkiem i usunawszy się zostawiły próżnię ziemia zaczęła się powoli zapadać. Mieszkańcy zauważyli, że w różnych miejscach mury ich domów zaczęły się zarysowywać. Dwa miesiące temu rysy okazywały się tak wielkie że zawiadomiono miejscowe władze administracyjne. Sprowadzono komisję inżynierów i architektów z Frosino i ta po długich badaniach nakazała przygotować się do ewakuacji domów, które groziły zawaleniem.

Komisja stwierdziła pęknięcie ziemi na linii całej ulicy Leonina. Przybyły prefekt prowincji z Frosino nakazał ewakuować mieszkańców z tej ulicy, gdyż nieszczęście wisiało nad głowami.

A kiedy władze usunęły mieszkańców z całej via Leonina, w dniu 2 bm. o godz. 12 donośny podziemny huk i łomot walących się domów zwiastował mieszkańcom że przy-

Amerykańska uprzejmość

Jeden z amerykańskich dzienników prowincjonalnych rozsyła swym abonentom, ociągającym się z zaplaceniem prenumeraty, przypomnienia zrehabilitowane temi słowy:

„Kochany abonentie! czy przypominasz sobie czasy, gdy robiłeś węzełek na chustce do nosa, aby przypomnieć sobie to, o czym nie chciałeś zapomnieć? Prawdopodobnie zapomniałeś już o tym zwyczaju i dlatego zapominasz o niejednej drobnostce. Otóż, czy nie byłbyś łaskaw przypomnieć sobie dawne czasy i zrobić znów węzełek na chustce, że nie zapłaciłeś nam jeszcze prenumeraty i że trzeba uregulować go rachunek, który tu załącza my? Spodziewamy się, że odczytanie tego listu sprawi ci wielką przyjemność i że odwrotną pocztą dasz nam znać o sobie.”

Nie można już chyba uprzejmiejszej.

Wzrost długowieczności we Francji

Jakkolwiek Francuzi nie doszli jeszcze do takiego wieku przeciętnego, jak to jest w Anglii, St. Zjednoczonych, Niemczech czy Skandynawji, jednakowoż od dłuższego czasu przeciętny wiek ludności wciąż tam wzrasta.

Według ogłoszonych teraz danych statystycznych przeciętny wiek wynosił we Francji przed rewolucją 28 lat i 9 mies. 38 lat w roku 1825, 40 lat w roku 1880, 45 lat 9 miesięcy w 1900 i 48 lat w roku 1910.

W okresie wojny zbieranie tego rodzaju danych statystycznych było ze zrozumiałych względów niemożliwe. Już jednak w latach 1920—1923 przeciętny wiek wynosił dla męskiej ludności Paryża 52 lata 3 miesiące a dla kobiet nieco mniej, niż 56 lat.

Statystyki notują również, że w roku 1911 było w Paryżu 13901 osób, mających ponad 80 lat (w tej liczbie 4266 mężczyzn i 9635 kobiet); natomiast w roku 1926 liczba ta wzrosła już do 16671 (w tej liczbie 4662 mężczyzn i 12009 kobiet).

W roku 1931 na 1000 ludności było 13,6 zgonów, podczas gdy w roku 1909 liczba zgonów wynosiła 17,2 a w roku 1830—30 na tysiąc mieszkańców.

szedł koniec dla tej dzielnicy. Nad miastem pokazała się chmura pyłu z walących się domów. Kiedy wszyscy przybiegli na miejsce katastrofy, już tylko ruiny leżały w dużej szczelinie pękniętej skorupy ziemskiej. W pół godziny później na miejscu zawałonego miasteczka władze badały przebieg całej katastrofy i z prawdziwą satysfakcją można było powiedzieć, że ofiar w ludziach nie było a straty materialne wynoszą tylko pół miliona lirów, tj. wartość zawałonych domów.

Mieszkańcy tej dzielnicy Villa San Stefano nie zostali siłą ewakuowani wobec czego trzeba było po katastrofie Mussolini dał polecenie władzom administracyjnym, aby dotknięta katastrofą ludność została pomieszczona i ulokowana tak aby mogła spokojnie pracować dalej i nie myśleć o nieszczęściu, które ją spotkało. — Rozkaz Mussoliniego spełniał natychmiast.

Dekret węglowy

Dekret Prezydenta Rzplitej o regulowaniu obrotu węgla, ogłoszony w Dzienniku Ustaw z 7 b. m. i wchodzący z tym samym dniem w życie, stwarza u nas tę sytuację, że rząd ujął w swe ręce cały problem produkcji i zbytu węgla na potrzeby kraju i na eksport.

Już obowiązujący dotychczas dekret z 3 grudnia 1930 roku przyznawał ministrowi przemysłu i handlu pewne uprawnienia w tym kierunku.

Obecnie wydanym rozporządzeniem zostały one nie tylko utrzymane w całej rozciągłości, ale nadto, bardzo daleko rozszerzone.

W szczególności rząd nabywa obecnie prawo regulowania i kontroli obrotów węgla zarówno sprzedawanego na terenie kraju, jak i przeznaczonego na eksport. Rząd ma prawo kontroli zapasów, zbytu i dostawy węgla, oraz warunków kształtowania się rynku węglowego. Zarządy kopalń, organizacje, upoważnione przez nie do sprzedaży węgla z kopalń i osoby zajmujące się sprzedażą lub dostawą węgla, będą obowiązane przedstawiać na żądanie ministra przemysłu i handlu lub upoważnionych przez niego delegatów, wszelkie dokumenty, rachunki, oferty i korespondencje, odnoszące się do zbytu i dostawy.

Minister przemysłu i handlu nabywa dalej prawo wydawania zakazów wywozu węgla, ogólnych lub też dotyczących niektórych gatunków węgla z poszczególnych kopalń, może on wreszcie zarządzić utworzenie przymusowych organizacji w celu normowania wywozu i zbytu węgla, oraz wykonywać kontrolę nad ich działalnością.

Minister przemysłu będzie ustalał plan zaopatrzenia ludności w węgiel, wyznaczać kontyngenty do dostawienia na poszczególne ośrodki, dokonywać przydziału kopalniom kontyngentów na rynek wewnętrzny i zagraniczny, normować wywóz z kopalń na te rynki i zmieniać kolejność transportów węgla dla poszczególnych odbiorców.

Przekroczenia przeciw zakazowi wywozu węgla zagranicę zagrożone są karą grzywny w wysokości 10 zł. od tonny węgla wywożonej zagranicę, lub karą aresztu do 3 miesięcy albo też obu karami łącznie. Naruszenie innych postanowień dekretu zagrożone jest karą grzywny do 3.000 zł., lub aresztu do 3 miesięcy, albo obu karami łącznie. Kary wymierza Wyższy Urząd Górniczy, lub okręgowe urzędy górnicze.

Nowy dekret rozszerzył kontrolę rządu z dziedziny handlowej także i na produkcję, na wydobycie węgla, oraz dał ministrowi przemysłu i handlu prawo regulowania cen węgla przy sprzedaży z kopalń na rynek krajowy.

Przy tworzeniu przymusowego zrzeszenia przedsiębiorstw węglowych dla normowania produkcji i zbytu węgla w kraju i zagranicą uzyskuje obecnie minister przemysłu i handlu prawo ustanawiania składek członków tych przymusowych organizacji, z których to składek tworzyć się będą fundusze potrzebne dla osiągnięcia celów i zadań tych organizacji. Minister zatwierdza lub nawet może nadać tym zrzeszeniom statut. W razie dojścia do skutku dobrowolnej organizacji przemysłu węglowego, minister może nadać jej charakter prawny organizacji przymusowej.

Te ostatnie postanowienia dotyczą t. zw. funduszu eksportowego, na rzecz którego mają być opodatkowane wszystkie te kopalnie, które produkują węgiel na zbyty w kraju, jako wybitnie rentowny. Cena bowiem tonny węgla eksportowego wynosi loco kopalnia 8 zł., gdy cena tonny sprzedanej w kraju wynosi od 36—40 zł. Opodatkowanie kopalń produkujących na zbyty w kraju ma wynosić: na Górnym Śląsku po 1.50 zł. od tonny, zaś w Zagłębiach krakowskim i dąbrowskim po 1 zł. Ze źródła tego spodziewa się rząd osiągnąć fundusz w wysokości 25—30 milionów zł. rocznie. Zarząd funduszu należeć będzie

do komisarza węglowego, którego rząd zamianuje w razie gdyby przemysł węglowy dobro wolnie i w zgodzie z życzeniami rządu nie wyłonił odpowiedniej organizacji eksportowej.

Uprawnienia, dotyczące przydzielania za mowien i dostaw poszczególnym kopalniom, zwłaszcza o ile idzie o zbyty w kraju, jak zapewnia prasa sanacyjna, mają być stosowane

Ciastko z dziurką zamiast obrączki Niezwyczajna uroczystość zaślubin w cukierni

Każdemu wykształconemu człowiekowi, który ukończył cheder wiadomo, że do posłubienia panny wcale nie potrzeba metalowej obrączki. Wystarczy byle jaki przedmiot okrągły z otworem, na przykład przewiercony pieniądz, kamień młyński, albo płyta gramofonowa. Wystarczy też ciastko z dziurką co orzekł reb Don na wczorajszym posiedzeniu u rabbi Potasznika.

Rzecz tak się miała. Do renomowanej cukierni b-ci Studnia w Warszawie przyszli dwaj młodzieńcy i skromnie zażądali po pół czarnej. W chwilę potem zjawił się kawaler w towarzystwie panny i poprosił o ciastka. Wybrał przytem okrągłe ciastko ponczowe w kształcie obwarzanka.

W chwili najmniej spodziewanej, gdy kelnerzy nie zwracali uwagi na manipulacje młodej pary, kawaler włożył swej partnerce ciastko na palec i donośnym głosem zawołał: — Oświadczam, że jesteś mi poślubiona zgodnie z prawami zakonu!

Następnie zwrócił się do siedzących przy sąsiednim stole młodzieńców:

— Czy chcecie świadczyć?

— POCO ty się pytasz? — odparli mu na to. — Ty wiesz dobrze, że my siedzimy tu w tym celu.

— Niestety! — krzyknął oberkelner. — Niestety! On ją poślubił z ciastkiem i teraz będzie kłopot!

Zrobiło się zamieszanie. Ponieważ pan

w tym kierunku, by przydziały te otrzymywały fabryki, które nie ograniczają u siebie zatrudnienia i nie redukują robotników.

Faktycznie więc całkowity obrót i produkcja węgla przeszły pod kontrolę rządu. Ze sfery przemysłowych ten eksperyment statystyczny obserwowany jest z aiemałym sceptycyzmem. Wskazują bowiem na to, że rząd już oddawna sam jest właścicielem i przedsiębiorcą węglowym, posiadając kilka własnych kopalń — gospodarka w nich jednak i wyniki przez kopalnie te osiągnięte, nie pozwalają rokować zbyt wielkich nadziei na wyniki ostatnio wydanego dekretu.

młody należał do stałych bywalców cukierni, zatelefonowano po jego ojca, p. Azriela Faję, sztajna. Ten znów sprowadził do lokalu rodziców panny młodej, która okazała się Sabina Braunsztajn. W ogólnym zgiełku trudno było zgadnąć, kto kogo przeklina, kto się odgraża, a kto się cieszy. Skutek był taki, że całe towarzystwo, złożone z 50 osób pobiegło do reb Dona, by zechciał orzec, czy ślub jest prawdziwy.

Reb Don, nie chcąc brać wyłącznej odpowiedzialności na własne sumienie, pośpieszył w te pędy na Wołyńską 13 do reb Potasznika, gdzie odbyła się dwugodzinna narada. Orzeczenie brzmiało kategorycznie.

— Niestety — rzekł reb Don — ponieważ ciastko, które on włożył jej na palec, było okrągłe jak „peturah“, ponieważ on powie dział, co trzeba, ponieważ byli świadkowie, to wszystko jest w porządku i stary Chaskiel Braunsztajn powinien natychmiast wypłacić pięćset dolarów posagu, o których często wspominał.

W tem miejscu wywiązał się dłuższy i ożywiony spór na tematy walutowe, co już do rzeczy nie należy. Ostatecznie stanęło na 200 dolarach gotówką i trzech wekslach po 100 dolarów. Najzabawniejsze w tem wszystkim, że panna Sabina należała do zmywy, że przyszła na randkę do cukierni z nieprzymuszonej woli i sama opracowała szczegóły obrzędu z ciastkiem ponczowym.

Papieros ma z jednej strony ogień a z drugiej... głupca Krucjata przeciwko nikotynie

Ameryka chce kobietom obrzydzić palenie. Stąd powstała Liga przeciwko kobietom palaczkom z główną siedzibą w Bostonie, która zwalcza nałóg ten słowem, piśmem i obrazem. Mężczyzna jest pod tym względem stracony beznadziejnie.

Chociażby nawet uwierzył i na własnej skórze i kieszeni przekonał się, że nikotyna szkodzi zdrowiu i oszczędności to jednak nie będzie miał tyle siły woli, aby wyrzec się tej jedynej, jak się zwykle mówi, przyjemności palenia.

Czas więc wielki ratować kobietę — woła Ameryka i próbuje szczęścia.

Liga bostońska stwierdza w swych pismach i odezwach, że dla kobiety palenie jest znacznie niebezpieczniejsze niż dla mężczyzny. Szkodzi jej zdrowiu stokroć więcej.

Dym działa wprost fatalnie na cerę, niszczy ją i postarza, o czem pamiętać powinien zwłaszcza młode istoty, które przecie pragną być ładne i zachować jak najdłużej urok młodości.

Matki zaś i mężatki winny pamiętać o tem, że palenie papierosów wpływa ujemnie na potomstwo. Poza tem zbyt namiętne palenie powoduje niajednokrotnie raka ustnego.

Tak zwane „smokers patches“, białe małe pęcherzyki na języku spotyka się obecnie tak samo często u kobiet jak u mężczyzn.

Palenie u kobiet to jeden krok bliżej ku „schłopeniu“, a ponieważ niema pewnie kobiety, która by nie zazdrościła mężczyźnie tego, że jest mężczyzną, więc starają się przy najmniej o naśladowictwo i upodobanie nie bodaj w czemś do rodzaju męskiego.

W Ameryce pali obecnie piętnaście procent wszystkich kobiet.

To zastraszająco wiele bo dobry przykład nie znajduje nigdy naśladowictwa, a zaraźliwsze jest zawsze zło, które się łatwo ludzi czepia.

Abraham Lincoln określa papierosa jako cuchnącą roślinę, która ma z jednej strony ogień a z drugiej głupca, obecnie mógłby powiedzieć „głupia“.

Kobiety palą nawet w czasie wykładów uniwersyteckich z zgodą profesorów, okadzając ich dymem z papierosów z wdzięczności za wyrozumienie.

RESZTKI TOWARÓW z FABRYKI LEONHAROTA

na garnitury, kostjomy, płaszcze,
i ubranka dzieciinne — sprzedaje
EDMUND WASILEWSKI
Piotrkowska 152.

Czyżby nowy monopol?

Tendencje etastyczne w „sanacji” mi mo wszystko nurtują nadal dowodem tego no wa wiadomość jaka notuje lwowska „Chwila” W piśmie tym czytamy

— Kraża pogłoski o projekcie zmonopolizowania aptek i handlu medykamentami Poza tem nie przestał być aktualny projekt monopolu kawowego i herbacianego

Zwolennicy monopolizowania przedsięwzięcia handlowych twierdzą iż w obecnej sytuacji monopol może jedynie uratować wszelkie przedsiębiorstwa handlowe do ruiny Jest to pogląd teorytyczny.

Faktycznie chodzi o co innego mianowicie o posady dla różnych osób, które nie zarabiają a którym chcieliby posady przydzielić kosztem zrujnowanego kupiectwa.

Spodziewać się należy że zainteresowani farmaceuci sprawą tą bliżej się zajmą i sparaliżują dążenie do nowego monopolu

Pogłoska jaką wyżej przytaczamy, zasługuje na wzięcie pod uwagę gdyż już projekt ustawy aptekarskiej przewiduje daleko idące „ułatwienie” które autorom projektów mógł dyktować tylko duch „elastyczny”

Skutki nieostrożności

Oddział saperów rumuńskich otrzymał rozkaz wysadzenia w powietrze zatoru lodowego, który utworzył się pod Mikloshazą obok mostu na rzece Maros. Topniejący lód groził wywołaniem katastrofalnej powodzi w okolicy trzeba więc natychmiast otworzyć drogę gromadzącym się masom wodnym

Chociaż żołnierze zdawali sobie sprawę z odpowiedzialności zadania i z niebezpieczeństwa grożącego ze strony materiałów wybuchowych, podoficer zlekceważył przepisy i dopuścił do przedwczesnego wybuchu naboju ekrezytowego Skutki tego zaniedbania były fatalne

Przeszło 100 klg. dynamitu wyleciało nagle w powietrze! Potężny huk wstrząsnął całą okolicą w promieniu kilkunastu kilometrów Po ustąpieniu dymu i zgaśnięciu płomieni oczom osób które nadbiegły przedstawił się okropny widok Podoficer został porwany na sztuki Dwaj żołnierze, którzy znajdowali się w bezpośrednim sąsiedztwie dynamitu dogorywali — Czterem dalszym rannym przyskające na wszystkie strony odłamki materiałów wybuchowych zadały śmiertelne rany.

Władze wojskowe i cywilne wdrożyły energiczne śledztwo.

Dom tajemnic

(Wyciąć i zachować).

Po upływie jakichś pięciu minut spróbował drzwi otworzyć. Nie napotkał oporu i wszedł do biura. Pokój był pusty. Były tu wprowadzić drzwi, prowadzące na korytarz, ale domyślał się jakoś, że nie tędy musiał przejść jego pracodawca. Rozejrzał się uważnie dokoła. Nie było innych drzwi, ale za krzesłem, na którym siedział zakwefiony człowiek, znajdowała się wielka szafa. Otworzył ją, a jednak nie znalazł w niej rozwiązania zniknięcia pana Browna, bo szafa pełna była książek i materiałów piśmiennych. Przyśpieszył do systematycznych poszukiwań. Próbował zajrzeć do wszystkich szuflad biurka i przekonał się, że wszystkie były otwarte, wobec czego ulotniło się wszelkie zainteresowanie ich zawartością, rozumiał bowiem, że jegomość o tak głębokiem doświadczeniu, jak pan Brown, nie zostawi chyba czegoś ważnego, dotyczącego jego osoby, w otwartej szufladzie biurka. Poltavo wzruszył ramionami, zrezygnując skreślając w palcach papierosa, zapalił go i, przysunawszy krzesło do biurka, za brał się do przeglądania stosu listów, pozostawionego mu do przejrzania.

Od szesnastu tygodni pracował pan Poltavo z wielką gorliwością na swem nowem stanowisku. Co piątek rano znajdował na swem biurku kopertę, do siebie zaadresowaną, a zawierającą dwa starannie złożone banknoty. Co wieczór o piątej zjawiał się milczący posłaniec i otrzymywał naładowaną kopertę z tłumaczeniami pana Poltavo.

Cudzoziemiec pilnie studiował gazetkę, którą kupował sobie co tydzień ale zauważył że bardzo niewiele z pośród dostarczanych przez niego informacji pojawia się w druku Oczywiście więc „Ploteczki” oddawały panu Brown inne usługi, prócz ogłaszania prywatnych tajemnic, a zasłona tego tajemniczego proceduru została po części zdarta pewnego popołudnia, kiedy to drzwi zewnętrznych biurka rozległo się głośne pukanie, Poltavo przy cisnął guzik na biurku, zwalnając w ten sposób zatrask, w krótkie pukanie dało się słyszeć już przy drzwiach wewnętrznych.

Drzwi otworzyły się i stanęła w nich, jakby wahając się, młoda kobieta.

— Nie zechce pani wejść? — spytał Poltavo, wstając.

— Czy pan jest wydawcą tej gazetki? — spytała pani, zamykając drzwi za sobą.

Poltavo skłonił się znowu. Był zawsze gotów przyjąć każdy zaszczyt, jaki los na niego zsyłał Gdyby spytała, czy on jest panem Brownem, ukłoniłby się również.

— Otrzymałam list od pana — rzekła pani, podchodząc do biurka, opierając dłoń o jego krawędź i spoglądając na niego trochę wyzywająco, a jednocześnie, jak się wydało panu Poltavo, trochę lękliwie.

Uklonił się znowu. Nie pisywał do nikogo prócz do swego pracodawcy, ale miał elastyczne sumienie.

— Tyle listów pisuję, — rzekł niedbale — że zapominałem doprawdy, czy istotnie pisałem do pani, czy też nie. Mogłbym widzieć list?

Otworzyła torebkę, wydobyla z niej kopertę i, wyjmując list, podała go z ciekawością młodemu człowiekowi. List był pisany na papierze korespondencyjnym „Ploteczki”, ale adres został wykreślony grubym pociegnięciem pióra.

Szanowna pani!

W posiadaniu mem znajdują się pewne dane wielkiej wagi, dotyczące Jej stosunków z kapitanem Brackly. Jestem pewien że Pani się nawet nie domyśla, iż jej nazwisko łączy ludzi z nazwiskiem tego oficera. Jako córka i spadkobierczyni s. p. Sir George Bilika wyobraża sobie

Pani może, iż Jej majątek i stanowisko w towarzystwie czynią ją wolną od krytyki ale zapewniam Panią, iż wiadomości, które mi zostały w przysłane, doprowadziłyby do jak najniefortunniejszych konsekwencji, gdyby wpadły w ręce jej małżonka.

Dla uniknięcia przeto, by rzeczy przyjęty dalszy niepożądany obrót, oraz celem uciszenia Pani prześladowców, nasz specjalny wydział wywiadowczy, gotów jest podjąć się skłonić do milczenia tych oszczerców. Będzie to Panią kosztowało 10000 funtów, która to suma winna mi być wypłacona w gotówzinie. Jeśli się Pani zgadza, zechce Pani zamieścić ogłoszenie w dziale „Różnych” w Morning Mist, umówimy się wówczas co do spotkania, przy którym nastąpi wypłata. Zechce Pani pod żadnym pozorem nie zgłaszać się do mnie w biurze, ani starać się ze mną o rozmowę.

Z prawdziwem poważaniem

J. Brown.

Poltavo przeczytał list i teraz rola, „Ploteczki” stała mu się bardzo jasna. Złożył list i oddał damie.

— Może nie jestem zanadto bystra — rzekła pani, — ale mam jeszcze dość rozsądku, by rozpoznać, że mam do czynienia ze zwykłym szantażem.

Poltavo poczuł się złapany, ale tylko przez chwilę.

— Nie pisałem tego listu — rzekł słodko, — został on napisany bez mojej wiedzy Gdy powiedziałem, że jestem wydawcą tego pisma, miałem na myśli, że jestem nim w charakterze zastępcy. Pan Brown prowadzi interes niezależnie odemnie. Znam wszelkie okoliczności tej sprawy — dodał śpiesznie, w obawie, by pani nie odmówiła mu dalszych informacji, w przekonaniu, że jest tylko figurą drugorzędną, i szczerze z panią współczuje.

Lekki uśmiech wzgardy zaigrał na ustach damy.

Poltavo był zawsze niezłym znawcą psychiki ludzkiej i wiedział, że niema do czynienia z nieśmiałą istotą, którą mogłaby przerazić perspektywa jej spraw osobistych d. c. a.

KRONIKA

KALENDARZYK

2 po W. N. E.

Płonące pudełko z zapalnikami w kieszeni

(a) W zakładzie ślusarskim przy ulicy Smocznej 4 zdarzył się niezwykle wypadek ofiarą którego padł zatrudniony tamże robotnik 27-letni Jan Stepień zamieszkały przy ul. Krakusa 67.

Stepień zatrudniony był przy spawaniu metali w pewnym momencie spowodował odskoczenie iskier które przepaliły mu spodnie i zapaliły pudełko od zapalników znajdujące się w kieszeni spodni.

W mgnieniu oka na Stepniu zapaliło się ubranie. Na ratunek pośpieszyli koledzy niebezpieczliwego.

Po nałożeniu opatrunku poparzonego przewieziono do szpitala.

Zamach samobójczy

(a) W mieszkaniu własnym przy ulicy Wólczańskiej 258 usiłowała pozbawić się życia przez zatrucie sublimatem 26 letnia Michalina Kłodziejczak.

Desperatkę w stanie osłabionym przewieziono do szpitala miejskiego.

(a) W mieszkaniu własnym przy ulicy Pabjanickiej 101 zamierzał pozbawić się życia bezrobotny 37 letni Jan Miliszewski.

Miliszewski pozostając od dłuższego czasu bez pracy i środków do życia pod wpływem rozstroju nerwowego targnął się na życie i pozostawiając w mieszkaniu zażył większą dawkę sublimatu.

Desperata znaleziono w stanie ciężkim i po udzieleniu pomocy przez lekarza pogotowia przewieziono w stanie groźnym do szpitala miejskiego.

Upadek z tramwaju

(a) Na Bałuckim Rynku zdarzył się nieszczęśliwy upadek z tramwaju ofiarą którego padła 33 letnia robotnica Leontyna Fajwer zamieszkała przy ulicy Trelenberga 60.

Fajwrowa w pośpiechu zamierzała wcześniej wyskoczyć z tramwaju w czasie gdy wagon znajdował się jeszcze w biegu przyczem wskutek nagłego wstrząsu spadła na bruk i odniosła złamanie ręki i okaleczenie głowy.

Po założeniu opatrunku przewieziono raną do szpitala okręgowego.

Humor

PODOBIENSTWO.

Patrz Teosiu, oto mój narzeczony w podróż po Afryce dał się fotografować z oswojoną małpą!

— Bardzo ciekawie! Ale któryż jest twój narzeczony?

Wichura w województwie łódzkim

Poważne straty w drzewostanie

(a) Nad terenem Województwa Łódzkiego w ostatnich dniach przeciągnęła wichura, która przyczyniła na terenie powiatów: Piotrkowskiego, Łaskiego, Sieradzkiego, Tureckiego poważne szkody w drzewostanie, a ulewne deszcze przyczyniły się do wylewu drobnych rzek i strumieni, które przybrały znacznie.

Pozatem huragan pozrywał w kilkunastu

miejscach dachy z budynków, zarówno gospodarczych, jak i mieszkalnych.

O sile wiatru świadczy fakt, że we wsi Kozaczyna, powiatu Tureckiego wyrwiony został dom mieszkalny drewniany należący do Stanisława Andrzejczaka.

Straty wyrządzone huraganem dotychczas nie są obliczone, jednak według pobieżnych obliczeń są dość poważne.

Za wyłudzenie sum od komorników skazany na 3 lata więzienia

(a) W dniu wczorajszym przed Sądem Grodzkim w Łodzi stanął 40-letni Aleksander Figielski, były sekretarz Sądu Grodzkiego w Gabinie, który znany jest z poprzednich procesów, jakie mu wytoczono za oszustwa. Figielski podawał się za adwokata jeszcze na terenie Gabinu i skazany został za to na 3 miesiące więzienia. Tamże dopuścił się kradzieży złotego zegarka, przyczem ponownie skazano go na 3 mies. więzienia.

Wówczas przeniósł się do Łodzi i tu naciągnął szewca Tomczaka na 275 zł. za wyrobienie rzekomo posady jego wnukowi. Za czyn ten Figielski skazany został na 10 miesięcy więzienia.

Ukrywając się przed wymiarem sprawiedliwości, Figielski nie zaniechał dalszych oszustw i nabrał Edwarda Mikołajczyka od której wyłudził 60 zł. rzekomo na koszt wstrzymania eksmisji. Ponownie skazano go na 1 rok więzienia.

Przedtem jednak Figielski odwiedził kan-

celarję komorników: Stefana Górskiego, Hermanowskiego, Naborowskiego, Stopczyńskiego, Zajkowskiego, Rzymowskiego i innych, którym przedstawiał się za komornika z Gabinu i pod pretekstem pożyczki na koszt powrotu do domu pożyczał 40 do 60 zł.

Figielski w poczynaniach swych był wręcz zuchwały o czym świadczy fakt, że po czasowym aresztowaniu go, gdy został zwolniony przez Sąd Grodzki w gmachu Sądu podszedł do jednego komornika i przedstawiając mu się za kolegę z Gabinu „pożyczył” 50 złotych.

W dniu wczorajszym Figielski odpowiadał przed Sądem Grodzkim w Łodzi za oszustwa popełnione na szkodę komorników.

Sąd po rozpoznaniu sprawy wydał wyrok mocą którego 40-letni Aleksander Figielski skazany został na 3 lata więzienia zastępującego dom poprawy.

—O—

Cisi współnicy handlarza skór

(a) Kazimierz Zajac, zamieszkały przy ulicy Krzywej 2 zajmował się skupem surowych skór bydlęcych, zakupione skóry Zajac przechowywał w komórce.

Poczynając od połowy stycznia r. b. kilkakrotnie w nocy jacyś niewykryci sprawcy wybijali dziurę w dachu komórki i kradli skóry. Zajac zabijał każdorazowo dziurę i umacniał ją, mimo to złodzieje niezrażeni czynili nowy wyłom.

Ostatnio w nocy z dnia 15 marca r. b. dokonano kradzieży 4 skór bydlęcych, co w sumie dawało 15 skór wartości około 500 złotych.

Poszkodowany zgłaszał się do policji i prowadzono dochodzenie, które jednak przez czas dłuższy nie dawało wyniku. Dopiero 18 marca r. b. przychycono na Bałuckim Rynku niejakiego Fiszla Giersztę, Rzgowska 94 który sprzedawał skóry skradzione Zajacowi.

W toku dalszego dochodzenia stwierdzono, że skóry odsprzedawali kolejno jeden dru-

giemu Lajzer Rajter, Brzezińska 96, Gustaw Skrobel, Smocza 13, Władysław Maciejewski Krakusa 31.

Kradzieży rzekomo miał dokonać Józef Sobczyński, Nowo Pabjanicka 29.

Wszystkich aresztowano i osadzono w więzieniu. W dniu wczorajszym Sąd Grodzki w Łodzi po rozpoznaniu sprawy skazał Fiszla Giersztę i Lajzera Rajtera każdego na 3 miesiące więzienia, Gustawa Skrobła i Władysława Maciejewskiego każdego na 1 mies. więzienia, Józefa Sobczyńskiego na 2 miesiące więzienia.

Przy otyłości, artretyzmie i chorobie cukrowej, naturalna woda gorzka „Franciszka-Józefa” wzmacnia czynność żołądka i kiszki oraz ułatwia trawienie.

Pod kołami samochodu

(a) Na Pabjanickiej najechany został przez samochód 34 letni Stanisław Gębała za mieszkały w Rudzie Pabjanickiej.

Gębała doznał złamania ręki oraz okaleczenia głowy i twarzy. Rannego po nałożeniu opatrunku przewieziono w stanie ciężkim do szpitala.

Szoferę Jana Midrzyckiego policja pociągnęła do odpowiedzialności karnej za nieostrożną jazdę.

UPADEK Z DRABINY

(a) W mieszkaniu własnym przy ulicy Myśliwskiej 48 uległ nieszczęśliwemu wypadkowi 37-letni Marian Żelazny.

Żelazny naprawiając sufit w mieszkaniu w pewnym momencie stojąc na drabinie stracił równowagę i upadając na podłogę doznał okaleczenia głowy i złamania ręki. Rannego po nałożeniu opatrunku przewieziono do szpitala.

KINO DZWIĘKOWE RAKIETA

SIENKIEWICZA 40. Telefon 141-22.

Dziś i dni następnych!

„Jaki papa—taki syn”

Adolf MENJOU, Alice COCEGA, Roger TREVILLE i Charles COGICIE.

Początek seansów codziennie o godzinie 4-ej po południu, w soboty o godz. 2-ej w niedzielę i święta o g. 12.
Na pierwszy seans wszystkie miejsca po 50 groszy

Widowiska

TEATRY:

TEATR MIEJSKI: — Walka

TEATR KAMERALNY — Kłopoty Baura-
chona

KINA

MOMUS — Jazda naprzód

CASINO — Wolne dusze

CAPITOL: — Noc w raju

APOLLO — I Faworyta mahar II Nieposkr.

CORSO: I Powrót II Parada miłości

CZARY — Pat i Patachon Nadprogram
Kohn i Kelly

GRAND-KINO — Shanghai Express

LUNA — Dzień poła
LUDOWY — Uśmiech losu
ODEON — Krwawe perły
OŚWIATOWY — Dla dorosłych: Ulubienica
przedmieścia dla młodzieży:
PALACE — Purpurowa gondola
MIMOZA — Kłątwa rodu Mandarynów
RAKIETA: — Jaki pa a taki syn
PRZEDWIOSNIE — Madame szatan
RESURSA — Bunt młodości
SPLENDID: — W każdym porcie dziewczyna
ZACHĘTA — Marokko
WODEWIL — Krwawe perły

Dyrekcje kin są proszone aby we własnym interesie zawiadamiały zawczasu redakcję o zmianie programu.

GIEŁDA.

WARSZAWA, 9 kwietnia 1932 r.

Waluty: Dolar St. Zjednoczonych 8,90,

Dewizy:	Gdańsk	174,35
	Belgia	124,90
	Holandja	361,00
	Londyn	33,85
	Nowy Jork	8,905
	Paryż	35,17
	Praga	26,41
	Szwajcaria	173,55
	Włochy	46,15
	Czerwoniec	4,40

Obroty mniej średnie tendencja słabsza

Banknoty dolarowe w obrotach pozagiędo

wych — 8,90, — Rubel złoty 4,90, — W obrotach prywatnych: rubel srebrny 1,55, 100 kopiejek bilonu srebrnego 0,69 Dewiza na Berlin w obrotach międzybankowych 211,65 Gram czystego złota 5,9244

Papiery procentowe:

7 proc. poz. stabilizacyjna	57,00
4 proc. poz. inwestycyjna serjowa	95,00
4 proc. poz. inwestycyjna	91,25
5 proc. poz. konwersyjna	39,00
6 proc. poz. dolarowa	60,00
8 proc. L. Z. Banku Gosp. Krajow.	94,00
10 proc. poz. kolejowa	101,00 (w proc.)
5 proc. poz. kolejowa konwersacyjna	33,00
8 proc. oblig. Banku Gosp. Krajow.	94,00
7 proc. oblig. Banku Gosp. Krajow.	83,25

Przez radio

Łódź, 10 kwietnia 1932 r.

11,45	Codzienny Przegląd Prasy
11,58	Sygnal czasu
12,45	Poranek szkolny
13,15	Płyty
15,25	Odczyt dla maturz.
15,45	Giełda pieniężna
15,50	Przerwa
16,40	Płyty
17,10	Odczyt
17,35	Instrumenty i głos ludzkich muzyce
18,50	Rozmaitości
19,15	Komunikat Izby Przem.-Handl. w Ł.
19,45	Prasowy Dziennik Radiowy
20,00	Na widnokręgu
21,55	O wystawie pamiątek po Chopinie
22,10	Koncert Chopinowski
22,40	Dodatek do Prasow. Dzienn. Radiow
22,50	Muzyka taneczna

7 proc. oblig. Banku Gosp. kraj.	83,25
7 proc. L. Z. Banku Gosp. Kraj.	83,25
8 proc. L. Z. Banku Gosp. Kraj.	94,00 (w ps.)
proc. L. Z. Banku Rolnego	94,00
proc. L. Z. Banku Rolnego	83,25
7 proc. L. Z. m. Warszawy	49,75
8 proc. L. Z. m. Warszawy	62,90
8 proc. L. Z. m. Łodzi	61,50
10 proc. m. Radomia	63,00
8 proc. L. Z. Kielc	53,00
8 proc. m. Piotrkowa	55,00
4 1/2 proc. L. Z. ziemskie	40,75

Akcje:

Bank Polski	84,50
Ostrowiec	30,50
Spiess	38,00
Lilpop	15,00

Tendencja dla pożyczek państwowych przeważnie niejednolita dla listów zastawnych utrzymana.

RADJO bez ANTENY!

Kto chciałby wypróbować u siebie w domu, jak wydajnie pracuje nowy przenośny odbiornik C. W. L. bez anteny niech się zgłosi
Ewangelicka 17, m. 4, front, 3 piętro

Cena aparatu 19.00 zł.

Próba nie obowiązuje do kupna

Szewey.

Najtaniej nabyć skóry w każdej ilości

w Spółce Szewców

PIOTRKOWSKA 179. — Al. KOSCIUSZKI 22

Telefon 158-38

specjalność: detalicznie sprzedaje zółwek trwałych na wodę

Dr. Reicher

choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe.
Południowa 28, tel. 201-93
przyjmuje od 8 — 11 rano
od 5 — 8 wiecz. w niedzielę i święta od 9 — 11

Dr. Feliks SKUSIEWICZ

ANDRZEJA 11
Telefon 137-43

Choroby skórne weneryczne i moczopłciowe
godz. przyjęć: 9.30—11 rano
— 7.30 po poł.

Czy choroby płucne są uleczalne?

Przy astmie, katarze szczytów płuc, chronicznym kaszlu, lefemii, długotrwałym zachrypnięciu, winien czytać każdy broszurkę pod powyższym tytułem. Autor p. Dr. Guttman, b. naczelnik lekarz Finsenowskiego zakładu kuracyjnego, wskazuje w sposób zupełnie dostępny drogi naturalne do usunięcia tych ciężkich cierpień. Każdy cierpiący otrzymuje taką na żądanie za darmo i bez opłaty porta. Należy napisać pocztówkę (ofrankowaną 35 gr.) z podaniem dokładnego adresu do:

Puhmann & Co. Berlin 792 Muggelstrasse 25-25a.

NOWOŚCI SALONOWE

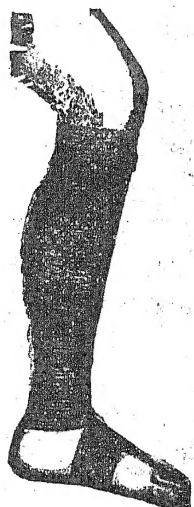
(wiedeńskie — lipskie — paryskie)
POZNAĆ, ZDOBYĆ i NAUCZYĆ SIĘ
można tylko u p.

Marji Putowej

UL. PIOTRKOWSKA 103, parter II wejście
Kursy Robót Ręcznych dla Pań z inteligencji

UWAGA: 1) Czesne obniżone. 2) Dla czytelników i prenumeratorów „Prądu” specjalne ustępstwa i udnie godziaw opłatach

PRACOWNIA ORTOPEDYCZNA
istn. od roku 1886.
ST. LEWINSKA
Łódź, ul. Nawrot 38-a.

Wyrabia Pasy na największe i zastarzałe przepukliny brzucha, pępka pachwiny u mężczyzn, kobiet i dzieci. Pasy brzuszne pooperacyjne, przeciw obwisłości — obniżeniu żołądka na czas ciąży i po ciąży specjalne z patentową elastyczną bandażą „ELASTA” wg. wymagań figury. Prostotrzymacze gorsety à la „HESSINGA” i inne. — Wkładki sprężynowe na płaskie stopy. Suspensoja. — Bandaż „Elasta” pat. przeciw żylakom, gruczołom dla zreformowania i uszczuplenia zgrubiałej nogi.

Nasiona

dla wszystkich, narzędzia preparaty chemiczne dla celów ogrodniczych, oraz przy rzadypszczałarskich, polecają
S K Ł A D Y

L. JASINSKIEGO
prowadzone od 1870 roku
w Łodzi, ul. Andrzeja 10
telefon 168-56
w Łęczycy, Poznańska 30, telefon 125.
Cenniki bezpłatnie.

Różne

WYTWORNIA FIRANEK K. CUKIERMANA

Łódź Południowa 20 tel. 245-43
poleca

franki, kapy i story tiulowe i markizetowe wg najnowszych wzorów po cenach najniższych

REFORMACIE pigułki ZAKONNIK

znane od 1602 roku.
Regulują żołądek, chronią od reumatyzmu, cierpień wątroby, nadmiernej otyłości, artretyzmu, uderzeń krwi do głowy, uśmierzają hemoroidy, czyszczą krew i przy skłonnościach do obstrukcji są łagodnym środkiem przeczyszczającym.

Użycie: 1 do 2 pigułek na noc.
Cena pud. zł. 1,35 wyrobu apteki

Muszyński, Karczewski, Warszawa, Trębacka 4
Żądać w aptekach i składach z „Zakonnikiem”

RUTYNOWANY nauczyciel przysposabia do egzaminów gimnazjalnych i dla eksternów, w zakresie maturalnym, do szkół kadetów i zawodowych. Kurs klasy 4 miesiące. 6-go Sierpnia 14 prawa oficyna, parter, drugie wejście z podwórza.

DOZORCA z dobremi świadectwami poszukuje miejsca. Oferty w administracji „Prądu” pod „Dązorcą”

JAZŁOWSKA Irena oraz Nowiakówna Krystyna zgubiły matrykuły gimn. p. Piętkowskiej Macińskiej

A MEBLE, sypialnie, brzoza jesion węgierski róża, orzech dąb garderoby szafy łóżka kredensy, pokoje stołowe Sprzedaje tanio na raty Stolarnia K. Galara, Warszawska 16 tel. 231-80

GLUCHOTA, szum, cieknięcie uszu uleczalne. Ządacie bezpłatnej pouczającej broszury Adres: Eufonia Łiszki.

Zakład Krawiecki uczniowski

Sezon wiosenno-letni rozpoczęty

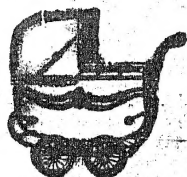
J. MIGDAŁ Gdańska 59
Telefon 108-80.

UWAGA!

Mundurki szare do gimn. p. Idzikowskiego już do nabycia

KUPOJCIE Z I-go ZRÓDŁA

WIELKI WYBÓR

Wózków dzieciennych

Materaców sprężynowych „PATENT”

Łóżek metalowych

Wyżymaczek amerykańskich.

nabyć można w **FABRYCZNYM SKŁADZIE**

„DOBROPOL”
Łódź, Piotrkowska 73, telefon 158-61.
w podwórzu.

Chrześcijańska Antykwarnia

Marszałkowska 42 (sklep)

Kupuje, sprzedaje i przyjmuje w komis oraz ocenia:

Antyki, meble, dywany, obrazy, żyrandole, brzozy, kryształ, stara biżuteria, brylanty, złoto, srebro koronki, makaty, oraz przyjmuje do odnawiania reperacji meble antyczne, perskie dywany i t. p.

Z poważaniem
Stanisław i Helena Baliccy

HUMOR-TO ZDROWIE!

Tygodnik
SATYRYCZNO - HUMORYSTYCZNY

„ZŁOTA MUCHA” - „TSE-TSE”

PRENUMERATA Kwartalna (zł. 2 gr. 50), Półroczna (zł. 4 gr. 50)
ROczNA (zł. 8 —).

Redakcja Warszawa Wspólna 6.

NA ŻYCZENIE WYSYŁAMY NUMERY OKAZOWE.

KINO-TEATR
RESURSA

ul. KILINSKIEGO 123

DZIS!

Dziś superfilm wytwórni Fox-Film pt.

DZIS!

„BUNT MŁODOŚCI”

Który jest szczytem doskonałości pod względem tematu, obsady i wystawy. — W rolach głównych:

Anna Harding, Corad Nagel i Glive Brook.

Następny progr „MANON LESCAUT”

Orkiestra
pod dyrekcją

p. L. Kantora

Początek seansów w dni powszed. o godz. 5.30, 7.30 i 9.15 w soboty o g. 4, w niedzielę i święta o godz. 3, 4.30, 6, 7.30 i 9.15 W niedzielę i święta PASSE-PARTOUT prócz urzędowych NIEWAZNE.

Na wiosnę!

Na wiosnę!

Obowiązkiem eleganckiej Pani jest poznanie ostatnich nowości.

WIELKI:
Afghalajne — frissette
modna wełna na suknie
Panama
Crepe Mongole
Jersey
Monslaine de Laine
Tricot
Shetland
modny towar na palta i ko-
stjomy

Towary marki

OK
o nieznaney dotąd
najwyższej jakości

JEDWABIE
Crepe Lyon
Crepe Extra
Crepe Mongole
Crepe Goorgette
Crepe Meteor
Crepe Marocain
Petite Reine
Toile de soie
Fulary deseniowe
Etamine deseniowe

WIDZEWSKA
na sukienki, bluzeczki, szla-
froczy i fartuszki
Walencja
Lanetto
Bałtyk
Prosna
Popelina kolorowa
Popelina deseniowa
Fartuchowe

Wyłączna
sprzedaż
owarów

WIDZEWSKICH
Bzak
Sekunda i
Resztek

KONSUM
PRZY WIDZEWSKIEJ MANUFAKTURZE S.A.
ROKICINSKA 54. Dojazd tramwajami 10 i 16

Modne kolory, bleu, royal, empire, bleu nuit, mode
Wszystki0 inne działy obficie zaopatrzone.

Dyrekcja

Kolei Elektrycznej Łódzkiej Spółka Akcyjna,
zawiadamia niniejszem pp. Akcjonariuszów, że
z dniem 15 kwietnia 1932 r. wydawane będą
pp. Akcjonariuszom bilety bezpłatne na prze-
jazd tramwajami na nowy okres od 1 maja
1932 r. do 30 kwietnia 1933 r.

Wydawanie biletów odbywać się będzie
w biurze Zarządu przy ulicy Tramwajowej Nr
6 w godzinach od 8 do 12,30 i od 15 do 17
w soboty od 8 do 12,30 za okazaniem orygi-
nalnych akcji lub kwitów depozytowych, przy
czem na każde 50 akcji wydawany będzie
1 bilet.

Bilety wydane na okres bieżący, a znaj-
dujące się w posiadaniu pp. Akcjonariuszów
po dniu 30 kwietnia r. b. będą nieważne.

OGŁOSZENIE.

Dyrekcja Tow. Kredytowego m. Łodzi
podaje do powszechnej wiadomości, że z powo-
du spóźniej pierwszej licytacji nieruchomości
łódzkiej, oznacz. Nr. Hip. 1285-a, przy ulicy
Rokicińskiej położonej, obciążonej pożyczką
Towarzystwa Kredytowego m. Łodzi w sumie
zł. 90,000. — serii X-ej, na zasadzie § 96 U-
stawy Towarzystwa została powtórnie wysta-
wiona na licytację publiczną, która rozpocznie
się od sumy nieumorzonych reszty pożyczki
Towarzystwa Kredytowego, z dodaniem naro-
stłych zaległości, kosztów i kar.

Licytacja powyższa odbędzie się w dniu
17 kwietnia 1932 roku, przed notariuszem Ste-
fanem Szmidem w Kancelarii Wydziału Hipo-
tecznego Łódź-Wschód.

Vadium do licytacji zł. 18.000

Suma, od jakiej rozpocznie się licy-
tacja zł. 111,576,19.

Zbiór objaśnień i warunki licytacyjne
znajdują się w księdze hipotecznej nierucho-
mości Nr. 1285-a, oraz w Biurze Towarzystwa
Kredytowego miasta Łodzi i tamże przegląda-
ne być mogą.

W razie, gdyby dzień wyznaczony do li-
cytacji był świąteczny, sprzedaż odbędzie się
dnia następnego.

Dyrekcja Towarzystwa Kredytowego
M. ŁODZI

Łódź, dnia 26 lutego 1932 r.

Wydawca K. Kowalski.

Redaktor odpowiedzialny Adam Czaikowski

W tłoczni T. Czajewskiego Al. Kościuszki 41

DRZEWKA

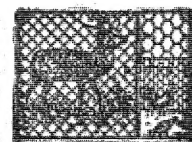
po cenach zniżonych. Owocowe, jagodowe,
ozdobne, piramidy, płaczące, szpalery, RÓŻE:
sztamowe, pnące, bukietowe od 1— zł. Kwia-
ty zimotrwałe, dalsze mięczyki, bratki, goździki
oraz NASIONA: warzywne, kwiatowe, traw,
gwarantowane poleca

Leon Kołaczkowski Przedziałnia 86
tel. 115-02 tramw. 3.

DRZEWKA

owocowe, ozdobne
i krzewy

— z własnych szkółek —
ŁÓDŹ, ORLA Nr. 1
róg Sienkiewicza.

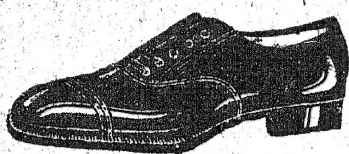
DRUCIANE
parkany, ple-
cionki, tkani-
ny, g a z y,
między do fil-
trów „Rabitz”, do robót be-
tonowych we wszystkich
metalach wyrabia i poleca

RUDOLF JUNG
Łódź, Wólczańska 151, telefon 128-97.

UWAGA!!!

Niniejszym mam zaszczyt
podać Szan. Publiczności

MÓJ CENNIK
NA SEZON WIOSENNY
1932 ROK

Obuwie damskie zł. 15, 20, 25.

„ męskie „ 25, 30.

Obuwie uczniowskie i dzieciinne podług rozmiarów

Ceny BARDZO przystępne

Obuwie luksusowe także po cenach najniższych.

Wielki wybór domowych pantofli
bajecznie niskie ceny.

ALFRED HEINE

POMORSKA 24.

LEKARZ-DENTYSTA

J. ROZIN-REICHOWA

ZGIERSKA 15, front II p.
Przyjmuje 10-2 i 4-7 ppół.
CENY LECZNIC

Kupno i sprzedaż

ROWERY gwarantowane
zł. 195, Emalowanie ram.
zł. 6, wszelkie reparacje ta-
nio Piotrkowska 134.

STOŁOWY pokój dębowy
do sprzedania. Wiad. Ce-
gielniana 37 m, 30 od 3-7

PIWIARNIA z warsztatem
rzeźniczym je na na całej
ulicy, z powodu choroby
właściciela do sprzedania,
Grabowe 27.

POKOJ z kuchnią lub po-
kój słoneczny do odstąpie-
nia dla dwóch panów lub
pani Aleksandryjska 34 i p
szklane drzwi.

REKLAMA TO POTĘGA!!!